

Geestelijke verzorging en de wet

Grondwet

In artikel 6 van de Grondwet is het recht op vrijheid van godsdienst en levensovertuiging vastgelegd. (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0001840/2017-11-17>) Daaruit vloeit voort het recht op vrije toegang tot geestelijke zorg. Dat is ook de grondslag voor de verplichte beschikbaarheid van geestelijke verzorging in zorginstellingen, in de krijgsmacht en in penitentiaire inrichtingen. Het gegeven dat het recht op vrije toegang tot geestelijke zorg niet beperkt mag worden door toestemming of indicatie van een derde, noemen we de vrijplaats. Zie verder de nieuwe beroepsstandaard (http://www.vgvz.nl/over_de_vgvz/beroepsstandaard) voor de omschrijving van de vrijplaats.

Geestelijke verzorging en Justitie

In 1998 is de Penitentiaire Beginselenwet aangenomen. Hierin is expliciet (H VIII, Paragraaf 1, artikel 41) het recht op persoonlijk contact met geestelijk verzorgers en deelname aan godsdienstige en levensbeschouwelijke bijeenkomsten beschreven

(<https://wetten.overheid.nl/BWBR0009709/2020-01-01#HoofdstukVII>))

Niet onbelangrijk voor gedetineerden is ook dat 'bij de verstrekking van voeding zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de godsdienst of levensovertuiging van de gedetineerden (art 44 lid 3). Zie verder:

https://www.bjutijdschriften.nl/tijdschrift/religierechtenbeleid/2013/1/TvRRB_18797784_2013_004_001_004.pdf

Geestelijke verzorging en Politie

In de Cao Politie 2005-2007 is de volgende verplichtende afspraak opgenomen: "Ieder korps voorziet in een professionele voorziening op het gebied van Geestelijke Verzorging." (Onderdeel I van het Akkoord Arbeidsvoorwaarden sector Politie, *Preventie (ziekte)verzuim en uitstroom arbeidsongeschiktheid*, p. 8 van 21).

Naar aanleiding van en op basis van het rapport 'ZIN in politiewerk' (2014) van de Rijksuniversiteit Groningen, is er binnen het korps een visiedocument over Geestelijke Verzorging vastgesteld. Hierin wordt vastgesteld dat politiewerk voor medewerkers ingrijpende situaties met zich meebrengt. De confrontaties met gevaar, onrecht, onmacht, geweld en dood roepen zingevingsvraagstukken en morele wegingen op. Geestelijke Verzorging bij de politie richt zich op zingevingsvragen en ethische vragen die opkomen in en naar aanleiding van het politiewerk. Het vertrekt vanuit het politievakmanschap en levert een bijdrage aan de doorontwikkeling hiervan. Na 1 september zal deze tekst aangepast worden omdat er dan een landelijke dekking van geestelijk verzorgers bij de politie zal bestaan.

Geestelijke verzorging en de Krijgsmacht

De wetgeving met betrekking tot de Geestelijke Verzorging bij de krijgsmacht is sober. Er is slechts een korte regeling met betrekking tot rechten en plichten met betrekking tot de aanstelling van geestelijk verzorgers: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0040036/1996-07-01>. De Diensten Geestelijke Verzorging (DGV) dragen bij aan het (geestelijk) welbevinden van militairen, burgerpersoneel, veteranen en het thuisfront, en aan de moraliteit van de krijgsmacht als geheel (<https://www.defensie.nl/onderwerpen/personeelszorg/geestelijke-verzorging>).